

Z dobrimi odnosi do produktivnega učenja

Izvajanje pouka v programu Osnovne šole za odrasle mi predstavlja veliko veselje in izziv. Izkušnjo učenja in posredovanja znanja čutim kot živ in vsakič znova nov ter nepredvidljiv mehanizem, ki od mene zahteva nenehno budnost, prisotnost, strokovnost ter fleksibilnost delovanja in vsekakor veliko mero ustvarjalnosti. Velik izziv in navdih mi predstavlja vsaka učna ura znova; kako motivirati udeležence, da aktivno in z navdušenjem sodelujejo in na koncu učne ure tudi kaj koristnega pridobijo zase in za svoje življenje.

Spominjam se vstopa v razred skupine Romov. Že kar nekaj dni pred samo izvedbo pouka sem se ukvarjala z mislijo, kako udeležencem predstaviti učno uro na temo poklic in delo. Po glavi so mi odmevale besede, ki sem jih pogosto slišala od ljudi in preigravale moja prepričanja in vrednostni sistem: »Saj Romi nič ne delajo in tudi nočejo delati... «

Čutila sem izziv, kako skozi učno uro vstopiti v njihov svet dožemanja poslanstva poklica in dela, njihovih vrednot in načina življenja. Razmišljala sem, kako jih povabiti in pridobiti njihovo pozornost, da jim odprem nove poglede in razumevanje odnosa do dela ter opravljanja poklica.

Pripravljena z učno vsebino sem v mešanih občutkih vstopila v razred. Ker sem ravno tisto jutro spekla domač kruh, sem nekaj koščkov vzela s seboj za malico. Ta vonj domačnosti mi je vlival občutek vedrine.

In ravno ta vonj je pritegnil tudi udeležence. Eden od udeležencev je pripomnil: »A gremo na malico?« Poleg kave in cigareta, so mi povedali, da večina prisotnih še ni ničesar pozajtrkovala in odločila sem se, da razdelim ta dišeč kruh med udeležence. Vsak je dobil le grižljaj a zadovoljstvo na obrazih je bilo neopisljivo.

Tako sem učno uro pričela z okusom domačega kruha. Sedeli so kot pribiti in nisem vedela ali pričakujejo, da iz torbe potegnem hlebec kruha ali kaj bom povedala. Ena od udeleženk je bila začudena, da sem že zjutraj pekla kruh. Na radovednost udeležencev sem se odzvala na način, da sem z njimi podelila izkušnjo, kako sem preživela jutro in kaj vse sem delala. Navdušeno so poslušali moje pripovedovanje, kako sem pekla kruh, pomivala posodo, pripravila zajtrk, skuhala tudi joto za kosilo... likala, prala cunje...

Udeležence sem povabila, da tudi sami predstavijo, kaj vse so že delali pred prihodom v šolo. Sami nad sabo so bili presenečeni, da pa so kljub dopoldnevu, vsak od njih že nekaj postoril. Samozavestno in ponosno je vsak zase opisoval svoje delo. Skupaj smo navdušeno ugotovili, da vsak izmed prisotnih opravlja veliko del, ki so lahko tudi naš poklic. Ena od udeleženk je v hecu pripomnila, da opravlja veliko različnih poklicev, le plačila ne dobi. In hitro je njen sosed dopolnil, da ji zaradi tega ni potrebno veliko

stvari kupiti. Začeli so pripovedovati, s katerimi poklici povezujejo svoje delo in čutilo se je zadovoljstvo... Vsak zase je našel poklic in v razredu je vladalo vzdušje polno upanja in občutka samozavesti.

Ura je tekla hitro in veselje med udeleženci je bilo neizmerno, saj so ozavestili, da tudi oni nekaj delajo. Dotaknili smo se vrednot in nihče sprva ni umestil delo kot vrednoto. Kasneje so ozavestili, da ko opravljajo različna dela, se počutijo koristne, pomembne in dan dobi nov smisel. Ko so dojeli pomen dela na nov način, se jim je povečala motivacija in veselje do dela.

Kot domače nalogo so dobili povabilo, da opazujejo svoje življenje in najdejo čim več del, ki jih opravljajo z veseljem.

To je bila zame ena bolj navdušujočih ur učenja, saj sem podprla udeležence, da so iz svojega življenja izpustili stara prepričanja o delu ter začeli dojemati delo, kot nekaj lepega in koristnega. Potrdilo se mi je prepričanje, da je kakovosten učitelj empatična oseba, ki sprejema drugačnost kot izziv na poti do uspeha. Oseba, ki vzpostavi in vzdržuje ritem, dinamiko in potrebe skupine s končnim ciljem doseči zadovoljstvo in motivacijo ob doseženih ciljih za nadaljnje izobraževanje.

Poslovili smo se nasmejani in hiteli so domov, da spečejo svoj kruh, saj je bil jutranji grižljaj dodatna motivacija, da tudi v njihovih domovih zadiši po domačem kruhu.

Moj namen te učne ure je bil dosežen in želim si še veliko tovrstnih izkušenj, ko bom teoretična znanja prepletala s praktičnimi vsebinami in konkretnim življenjem vsakega posameznika, ki z novim znanjem in pogledom na svet lahko izboljša kvaliteto svojega načina življenja in delovanja.

Irena Zupančič, sociologinja, učiteljica izbirnih predmetov v osnovni šoli za odrasle